

Информација о актуелној епидемиолошкој ситуацији грознице Западног Нила на територији Републике Србије у 2023. години

Недеља 32, 7.-13. август 2023. године

На основу података достављених Институту за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” (у складу са Препорукама за надзор над грозницом Западног Нила у хуманој популацији у сезони 2023. године Института за јавно здравље Србије) и лабораторијских критеријума (према препорукама Европског центра за превенцију и контролу болести) на територији Републике Србије до 13.8.2023. године регистрована су укупно 24 случаја оболевања од грознице Западног Нила у хуманој популацији. Оболеле особе су са територије Јужнобачког, Западнбачког, Севернобачког, Севернобанатског, Јужнобанатског, Сремског, Средњобанатског, Колубарског, Нишавског округа, Града Београда, и једна особа која је допутовала из Немачке.

Оболеле особе су доминантно мушког пола, просечне старости 63 године. Већина оболелих (80%) је имала неки коморбидитет (најчешће дијабетес, хипертензију). Већина до сада регистрованих случајева имају неки од облика неуроинвазивне форме болести (менингитис или енцефалитис), и налазе се на болничком лечењу.

У сезони надзора 2023. године, до 9.8.2023. године у државама Европске уније (ЕУ) и Европске економске заједнице (ЕЕЗ) пријављено је 89 случајева оболевања од грознице Западног Нила у хуманој популацији и то: Италија (56), Грчка (22), Румунија (5), Француска (три) и Мађарска (три). Регистровано је и пет смртних исхода који се могу довести у везу са грозницом Западног Нила, и то у Грчкој (три) и Италији (два).

Грозница Западног Нила је сезонско обољење које се преноси убодом зараженог комарца. Главни вектор, односно преносилац вируса Западног Нила је *Culex pipiens*, врста комарца која је одомаћена и код нас. Сезона трансмисије вируса Западног Нила у Србији уобичајено траје од јуна до новембра месеца.

У циљу смањења ризика од заражавања вирусом Западног Нила, препоручује се примена мера личне заштите од убода комараца, и то:

- Употреба репелената на откривеним деловима тела приликом боравка на отвореном.
- Ношење одеће дугих рукава и ногавица, светле боје.
- Препоручљиво је да одећа буде комотна, јер комарци могу да убадају кроз припијену одећу.
- Избегавање боравка на отвореном у периоду најинтензивније активности комараца – у сумрак и у зору.
- Употреба заштитне мреже против комараца на прозорима, вратима и око кревета.
- Редукција броја комараца у затвореном простору.

- По могућству боравак у климатизованим просторима, јер је број инсеката у таквим условима значајно смањен.
- Избегавање подручја са великим бројем инсеката, као што су шуме и мочваре.
- Смањење броја комараца на отвореном где се ради, игра или борави, што се постиже исушивањем извора стајаће воде. На тај начин смањује се број места на које комарци могу да положе своја јаја. Најмање једном недељно треба испразнити воду из саксија за цвеће, посуда за храну и воду за кућне љубимце, из канти, буради и лименки. Уклонити одбачене гуме и друге предмете који могу да прикупљају воду.
- У случају путовања у иностранство, поготово ако се ради о тропском и субтропском подручју, обавезно се придржавати свих наведених мера превенције
- У случају појаве било каквих симптома који су компатибилни са неуроиназивним обликом болести, одмах се јавити изабраном лекару.

Грозница Западног Нила Мере личне заштите

Најлакши и најефикаснији начин превенције болести изазване вирусом Западног Нила је спречити увод комарца.

- Носити комотну одећу светлих боја, дугих рукава и ногавица, јер комарци убадају кроз прилијену одећу.

- Не користити репелент код новорођенчади млађе од два месеца старости, већ их обући у одећу дугих рукава и ногавица, а колиџа, кривце и носилке заштитити мрежама за заштиту беба од комараца!
- Родитељи, нанесите репелент на своје шакве па затим на лице вашег детета!
- Не наносите репелент на шакве, уста, очи и оштећену/иритирану кожу детета!
- Пратити упутство произвођача када се наноси репелент на кожу деце!

- Током боравка на отвореном дању и ноћу користити репеленте за кожу!
- Наносити репелент само на откривене делове тела!
- Користити само регистроване репеленте* чије су активне супстанце *N, N-diethyl-m-toluamid*, гераниол, уље лаванде, итд!
- Креме са УВ заштитним фактором, нанети пре репелента!
- Увек пратити упутство произвођача!
- Не наносити репелент на кожу испод одеће!

- Не користити репелент код новорођенчади млађе од два месеца старости, већ их обући у одећу дугих рукава и ногавица, а колиџа, кривце и носилке заштитити мрежама за заштиту беба од комараца!
- Родитељи, нанесите репелент на своје шакве па затим на лице вашег детета!
- Не наносите репелент на шакве, уста, очи и оштећену/иритирану кожу детета!
- Пратити упутство произвођача када се наноси репелент на кожу деце!

Заштитите просторије од комараца!

- Избежавати боравак на отвореном у време најинтензивније активности комараца – у сумрак и зору.
- Избежавати подручја са великим бројем инсеката, као што су шуме и мочваре.
- Најмање једном недељно испразнити воду из саксија за цвеће и посуда за храну за кућне љубимце.
- Уклонити непотребне посуде које се пуне кишницом као што су аутогуме, боце и лименке из дворишта!
- Све посуде са водом на отвореном морају бити затворене поклопцем, јер комарци легу јаја у стајаћим водама.

- Боравите у климатизованим просторијама са затвореним вратима и прозорима или у просторијама са постављеним комарницама /заштитним мрежама против комараца на вратима и прозорима!
- Користити заштитну мрежу око кревета када:
 - просторија није климатизована,
 - просторија нема комарнике,
 - спавате на отвореном!

* Репеленти уписани на „Привременој листи биодивних производа“, Министарства за заштиту животне средине Републике Србије (www.ekologija.gov.rs/organizacija/sektor/sektor-za-organizaciju-zivotne-sredine)

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО СРБИЈА

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
"Др Милош Поповић Београд"

www.batut.org.rs

У циљу тачног информисања Институт за јавно здравље Србије ће у складу са актуелном епидемиолошком ситуацијом, као и до сада, јавност информисати путем званичне веб стране (www.batut.org.rs) и средстава јавног информисања.